

bortfalde. Jeg troer, at naar en saadan Tilføjning skeer, vil det juridiske Element meget godt kunne undværes.

Den ærede Minister har med sin sædvanlige Belivillie — og det har undret mig, at den ærede Taler fra Horsens (Eutein) kaldte det „en usædvanlig Høflighed“, thi det er den Høflighed, den ærede Minister altid viser — her gjort opmærksom paa en Deel Mangler ved Lovudkastet, af hvilke jeg dog troer, at nogle ikke ere tilstede. Jeg troer saaledes, at den ærede Minister har overseet, at der i det Mindste paa mange Steder paa Landet allerede bestaaer en saadan Indretning, som her er foreslaaet. Forligelsescommissionerne bestaae ikke altid af juridiske Embedsmænd, men Amtmanden besidder ofte et Par Mænd udenfor Embedsstanden til at forestaae Forligsvæsenet der, hvor han ikke selv kan gjøre det; og der eksisterer altsaa i Virkeligheden en saadan Indretning, som har sine bestemte praktiske Regler i det virkelige Liv, og der er kun den Forskiel mellem hvad, der gjælder, og hvad der foreslaaes at skulle gjælde, at nu vælger Amtmanden, hvorimod de ærede Forslagsstillere ville have, at de communale Autoriteter skulle vælge, saa at jeg troer, at den hele Cyclus af Bestemmelser, som den ærede Minister har savnet, meget godt kan undværes, og at en Forandring deri saaledes er mindre fornøden.

J. M. Hansen: Den ærede Rigsdagsmand for Horsens (Eutein) har fundet det foreliggende Lovforslag aldeles ubrugeligt. Ja, det maae Forslagsstillerne finde sig i at være den ærede Rigsdagsmands Mening; men det glæder mig at høre saavel fra Ministerbordet, som fra flere Taleres Side, at de ikke have fundet det saa ubrugeligt, som det forekom den ærede Rigsdagsmand. Den ærede Rigsdagsmand mener, at man, inden man lader et saadant Lovforslag gaae videre, nøie bør overveje, om dets Gjennemførelse vilde virke heldigt. Ja, deri har han fuldkommen Ret; jeg kan forstikke den ærede Rigsdagsmand, at Forslagsstillerne have gjort, hvad de efter fattig Evne formaaede, for at overveie Virkningerne af dette Forslags Ophøielse til Lov; at de ikke have været saa heldige at tænke derover, som

den ærede Taler, maae de beklage, men det maae de finde sig i. De Oplysninger, som den ærede Taler har savnet fra Norge, staaer det jo ham frit for selv at skaffe sig. Jeg troer ikke, at det nytter Noget, at han her har gjort os opmærksomme paa, at han savner den Slags Oplysninger; thi jeg holder mig overbevist om, at der ikke ere mange Medlemmer her i Thinget, som savne dem. Han maa altsaa selv søge at tilveiebringe dem.

Det har iøvrigt forbausset mig at høre den ærede Rigsdagsmand staae i den Tro, at man ved at lette Afdgangen til Benyttelsen af Forligelsescommissionen skulde fremkalde nye Processer. Jeg maa tilstaa, at jeg slet ikke kan forstaae dette Raisonnement, thi det forekommer mig, at jo lettere man gjør det for de stridende Parter at benytte Forligsmæglingen, dessnarere vil man sjerne Processer istedetfor at fremkalde dem. Den ærede Taler gif fremdeles ud fra, at Forligsvæsenet, saaledes som det fortiden er ordnet her i Landet, nagtet sine Ulemper, virker heldigt, men naar, saa at sige, Alle ere enige om disse Ulemper og erkjende det Duffelige i, at de sjerne, saa kan jeg ikke troe Andet, end at naar Forligsvæsenet bliver ordnet paa en bedre og folkeligere Maade, vil det virke med et endnu større Held. Jeg skal nemlig ikke negte, at jeg deler den Mening med flere ærede Talere — og jeg staaer saaledes i Modstrid med den ærede Rigsdagsmands Anskuelse — at naar Forligsvæsenet bliver ordnet paa en mere folkelig Maade, vil det i forøget Grad bære heldige Frugter. Det er min bestemte Tro, at en Embedsmand, han være Herredsfoged eller Amtmand, ikke med den Lethed eller paa en saa indtrængende Maade vil kunne virke paa Fleertallet af de stridende Parter, som de af deres Medborgere, med hvem de daglig færdes i Livet, og hvem de betragte som deres Ligemand. Jeg indrømmer, at Embedsmændene maa skee bedre kunne virke paa de i Samfundet høiere stillede Classer, med hvem de jevnlig omgaaes, og at maa skee de stridende Parter af de høiere Classer vilde føle sig noget generede overfor Forligelsescommissairer, som bestaae af lavere stillede Folk, som hine til andre Tider see ned paa med en Slags Ringegagt; men jeg troer, at